

1 LIST DO KORYNTIAN - ROZWAŻANIA WSTĘPNE

Najbardziej różnorodny list, obecne są w nim wszystkie chwyt literackie: logiczny wywód, sarkazm, błaganie, napominanie, poetyzowanie, opowiadanie i pouczanie.

Główny konflikt: konfrontacja chrześcijańskich wzorców z koncepcjami i praktykami świata pogańskiego.

Werset kluczowy dla wszystkich tematów adresowanych w liście, prezentuje priorytet i postawę apostoła Pawła:

1 Kor 2,2

„Uznałem [ἐκρίνα – osądziłem, wybrałem, wyselekcjonowałem] za właściwe nic innego nie umieć [εἰδέναι – wiedzieć, znać, widzieć, postrzegać] między wami, jak tylko Jezusa Chrystusa i to ukrzyżowanego”.

Wersety ważne dla tematu

1 Kor 1,4-7

„Dziękuję Bogu zawsze za was, za łaskę Bożą, która wam jest dana w Chrystusie Jezusie, iżście w nim ubogaceni zostali we wszystko, we wszelkie słowo i wszelkie poznanie, ponieważ świadectwo o Chrystusie zostało utwierdzone w was, tak iż nie brak wam żadnego daru łaski, wam, którzy oczekujecie objawienia Pana naszego Jezusa Chrystusa”.

- **w Nim** [ἐν αὐτῷ - w nim, w Chrystusie; dativus w funkcji miejscownika: miejsce, sfera, zasięg]
- **ubogaceni** [ἐπλουτισθητε od πλουτίζω - ubogacam, czynię bogatym, obfitym]; czas aoryst typ konstatywny - czynność przedstawiona jako całość, dokonana w przeszłości, strona bierna (podmiot - Koryntianie - odbiorcą czynności, a nie jej wykonawcą)
- **we wszystko** [ἐν - w; παντι od: πας - każdy, wszelki]; bez rodzajnika (jak tu) oznacza każdy rodzaj włączając wszelką możliwą różnorodność
- **we wszelkie słowo** [ἐν - w; παντι - patrz πας; λογῶ, od λογος - pełnia Słowa, rozumna mowa, słowo jako wyrażenie inteligencji]
- **wszelkie poznanie** [ἐν - w; παση - patrz πας; γνωσει od γνωσις - poznanie lub wiedza, „znanie czegoś w znaczeniu poznawania lub, jak tu, (także dzięki określeniu ‘wszelkie’) – pełne poznanie, znajomość, wiedza]
- **nie brak** [μη - nie; ὑστερεσθαι od ὑστερεω – pozostaję w tyle, od ὑστερος - ostatni w miejscu lub czasie]; czas teraźniejszy typ gnomiczny, stwierdzenie ogólnego, pozaczasowego faktu, stanu, który trwa bez granic]; być ostatnim, pozostawionym z tyłu, być słabym, mieć braki, być gorszym, być pozbawionym czegoś, nie móc osiągnąć czegoś, nie dostawać + ἐν - w, nie dostawać w tym, co ktoś chce, pragnie, potrzebuje;
- **żadnego** [ἐν μηδενι - w żadnym; od μηδεις - wyraz złożony z: μη - nie, ani + δε - wzmocnienie znaczenia wyrazu + εις - jeden = ani jeden, żaden, nikt i nic, cokolwiek mogłoby być]
- **daru** [χαρισματι od χαρισμα - dar łaski, od χαρίζομαι - okazuję przychylność, od χαρις - łaska, od χαιρω – raduję się]; suffiks -μα dodany do rdzenia słowa nadaje znaczenie: rezultat czegoś, skutek czynności; stąd χαρισμα to rezultat działania łaski, dar; w NT tylko dary udzielane przez Boga (zob. 1 Kor 1,4); wg S. Zodihiates’a to spontaniczne uzdolnienie dane w celu budowania innych

1 Kor 2,12

„Otrzymaliśmy Ducha, który jest z Boga, abyśmy wiedzieli, **czym nas Bóg łaskawie obdarzył**” (dosł. „aby znaleźliśmy te przez Boga darowane nam”)

- **te** – [τα - te (rzeczy)]
- **przez Boga** [ὕπο θεου]
- **darowane** [χαρισθεντα od χαρίζομαι – okazuję przychylność, od χαρις - łaska, od χαίρω – raduję się]; deponens medialny (strona czynna, ale końcówki charakterystyczne dla strony zwrotnej), imiesłów (rodzaj czynności w pierwszym planie) aoryst – czynność jako całość, dokonana w przeszłości, strona bierna – podmiot („my”) odbiorcą czynności; suffiks –ιζο – nadaje czasownikowi znaczenie: powoduję coś, podkreśla siłę działania czynności

Najczęstsze znaczenie w NT – wybaczyć, darować, łaskawie usunąć czyjs grzech (Kol 2,13), karę, w stronie biernej - być obdarzonym czymś.

Paweł zdecydował się na użycie tego czasownika, a nie χαριτω (zob. poniżej), zatem mocniejszego słowa, używanego w kontekście ofiary Jezusa Chrystusa

χαριτω – zaszczytam, wysoko honoruję, okazuję wszelką przychylność; suffiks -οω nadaje znaczenie – czynię kogoś czymś; o Marii w Łk 1,28, o wierzących w Ef 1,6 (obdarzyć łaską w umiłowany), nie tylko udzielenie Bożej łaski, ale adopcja do Bożej rodziny poprzez udzielenie szczególnej przychylności.

1 Kor 2,13

„Głosimy to nie w uczonych słowach ludzkiej mądrości, lecz w Słowach, które naucza Duch, **przykładając do duchowych rzeczy duchową miarę**” (dosł. „ale w wyuczonych Ducha duchowymi (rzeczy) duchowe zestawiając”)

- **rzeczy duchowe** [πνευματικα od πνευματικός - duchowy od πνευμα – tchnienie, oddech]; suffiks --ικός wskazuje na przynależność, podobieństwo, stąd duchowy, przynależny Duchowi, na podobieństwo Ducha; przekazany lub udzielony przez Ducha;
- **zestawiając** [συγκρινοντες od συγκρινω = συν - razem + κρινω - osądzam, zestawiam razem i porównuję]; imiesłów czasu teraźniejszego, okolicznik środków – wskazuje na środki, za pomocą których czynność czasownika głównego jest osiągnięta

sformułowanie to występuje w Rz 1,11 χαρισμα πνευματικων – dosł. dar łaski duchowy, oraz w 1 Kor 12,1 (co do darów duchowych – w grece: co do rzeczy duchowych)

1 Kor 3,1-2

„I ja, bracia, nie mogłem mówić do was **jako do duchowych, lecz jako do cielesnych** (dosł. jak duchowym, ale jak cielesnym), **jako do niemowląt w Chrystusie. Poilem was mlekiem, nie stałym pokarmem, bo jeszcze go przyjąć nie mogliście, a i teraz jeszcze nie możecie** (dosł. „ale ani jeszcze teraz nie możecie”)

- **I ja** [ἐγώ] – podkreślenie autorytetu osoby mówiącej
- **bracia** [ἀδελφοι – społeczność życia oparta na tożsamości pochodzenia]; Paweł stawia się w pozycji nie nauczyciela, ale współuczestnika w wierze, mimo, że ich poucza – określa bez ogródek ich stan duchowy; łagodzi ostrość tego, co mówi
- **duchowym** [πνευματικοις - przynależnym Duchowi, podobnym do Ducha]
- **ale** [ἀλλά – partykuła przeciwieństwa]
- **cielesnym** [σαρκινοις od σαρκινος - cielesny od σαρξ – ciało materialne, upadła natura]; suffiks -ινος wskazuje na naturę, skłonność, sposób bycia lub biegłość w czymś
- **stałego pokarmu** [βρωμα – to co jest przeżute w przeciwieństwie do płynu, wartość odżywcza, pokarm, to czymś, ktoś żyje]

- **możliście** [ἐδυνασθε od δυναμαι – jestem w stanie; mogę, jestem zdolnym do...; mieć moc czy to w oparciu o własną zdolność i zasoby, poprzez stan umysłu lub sprzyjające okoliczności]; czas przeszły niedokonany/ciągły
- **możecie** [δυνασθε od δυναμαι; czas teraźniejszy bieżący

WNIOSKI:

1. Koryntianie nie zdawali sobie sprawy z bogactwa duchowych darów, które już otrzymali z łaski w Chrystusie, a których objawianiem zajmuje się Duch 1,4-7; 2,12
2. Będąc cielesnymi porywali się na sprawy duchowe (przykładali do tego, co duchowe cielesną miarę (2,13; 3,1)
3. To co i w jaki sposób Paweł naucza jest dostosowane do stanu, w jakim Koryntianie byli (1 Kor 3,1-2)

BEZPOŚREDNI WSTĘP DO TEMATU

1 Kor 12,1-3

„A co do **darów duchowych (dosł. rzeczy duchowych)**, **bracia**, nie chcę, abyście **byli nieświadomi (dosł. wy nie wiecie)** rzeczy. Wiecie, iż, **gdyście byli poganami, do niemych bałwanów szliście, jak was prowadzono (dosł. prowadzeni byliście uwięzieni)**. **Dlatego oznajmiam wam, że nikt przemawiając w Duchu Bożym, nie powie: Niech Jezus będzie przeklęty! I nikt nie może rzec: Jezus jest Panem, chyba tylko w Duchu Świętym**”.

- **rzeczy duchowych** [των πνευματικων od πνευματικος - duchowy od πνευμα – tchnienie, oddech]; suffiks -ικος wskazuje na przynależność, podobieństwo, stąd rzeczy duchowe, przynależne Duchowi, na podobieństwo Ducha; przekazane lub udzielone przez Ducha;
- **bracia** [ἀδελφοι – społeczność życia oparta na tożsamości pochodzenia]; ponownie Paweł stawia się w pozycji współuczestnika w wierze, mimo, że ich poucza, łagodzi w ten sposób ostrość tego, co mówi
- **wy nie wiecie** [ἀγνοειν od ἀ - nie, brak + νοεω – postrzegam, rozumiem, posiadam myśl docierającą do świadomości, w odróżnieniu od postrzegania zmysłami; od νοϋς - umysł, inteligentne rozumowanie; stąd ἀγνοειν – być ignorantem, nie zaznajomionym z ..., nie rozumieć, coś nie dociera do świadomości, nie mieć rozróżnienia i stąd błędzić]
- **niemych** bałwanów [τα ειδωλα τα ἀφωνα od ἀφωνος - bez głosu, niemy, nie posiadający zdolności mowy; od ἀ - bez, brak + φωνη – dźwięk, wołanie żywego stworzenia, które może być usłyszane przez innych]
- **prowadzeni byliście** [ἠγεσθε od ἄγω – prowadzę, kieruję] czas przeszły niedokonany/ciągły (ten stan trwał ogólnie przez jakiś czas), strona bierna – Koryntianie byli odbiorcą tej czynności, w domyśle prowadzeni przez/do kogoś czegoś – niemych bałwanów
- **uwięzieni** [ἀπαγομενοι od ἀπο – na bok + ἄγω – prowadzę, kieruję = odciągam, kieruję na bok, zwodzę, prowadzę na uwięzi]; imiesłów, czas teraźniejszy ciągły, cecha charakterystyczna ich stanu; strona bierna – odbiorcy czynności, w domyśle uwięzieni, odciągani przez/do kogoś, czegoś – niemych bałwanów
- **dlatego** [διο] spójnik wynikowy, wprowadza dedukcję, wniosek, konkluzję lub podsumowanie dyskusji
- **oznajmiam** [γνωριζω – czynię znanym, ogłaszam, objawiam, informuję, wkładam do umysłu, wpajam, zaszczepiam, zatwierdzam; suffiks -ιζο – nadaje czasownikowi znaczenie: powoduję coś, podkreśla siłę działania czynności]; czas teraźniejszy bieżący
- **nikt w duchu Boga** [οὐδεις od οὐ - nie, ani + δε - wzmocnienie znaczenia wyrazu + εις - jeden = ani jeden, żaden, nikt i nic, cokolwiek mogłoby być]

- **mówiący** [λαλων od λαλεω – wypowiadam dźwięki, zaznaczony sam fakt mówienia; słowo to może odnosić się jedynie do wypowiedzianych słów, a nie do połączonego z nimi sensu (czasownik używany w sformułowaniu: ‘mówić językami’)]
- **mówi** [λεγει od λεγω – mówię, wypowiadam określone słowa, chodzi o powiązaną i znaczącą mowę angażującą umysł, wyrażanie myśli]; czas teraźniejszy bieżący
- **Zakłęciem Jezus** [ἀναθεμα od ἀνατιθημι – umieszczam, kładę na ...; dar dany z powodu złożonego ślubu (nierozzerwalnego) lub jako wypełnienie obietnicy, oddany i poświęcony na zniszczenie z Bożego powodu (zob. V Mojż. 13,16-18), dlatego wydany na zniszczenie i przeklęty (słowo użyte także w 1 Kor 16,22; Ga 1,8; Rz 9,3 mowa o osobie przeklętej, obłożonej klątwą)]
- **i nikt nie może** [δυναται od δυναμαι - jestem w stanie, mogę, jestem zdolnym do...; mieć moc czy to w oparciu o własną zdolność i zasoby, poprzez stan umysłu lub sprzyjające okoliczności]; czas teraźniejszy niedokonany
- **powiedzieć** [ειπειν – powiedzieć; od λεγω – mówię, wypowiadam określone słowa, chodzi o powiązaną i znaczącą mowę angażującą umysł, wyrażanie myśli]; bezokolicznik aoryst (pojedynczy, konkretny fakt wypowiedzenia takiego stwierdzenia)
- **Panem Jezus** [Κυριος - Pan, Władca, Właściciel]; grecki odpowiednik starotestamentowego Jahwe
- **chyba tylko w Duchu Świętym** [ει μη – jeśli nie, chyba, że, z wyjątkiem]; wyrażenie warunkowe, po zdaniu – negacji wyraża nieodzownie przeciwieństwo i dlatego potwierdza jego znaczenie

WNIOSKI:

1. Przechodząc do tematów darów duchowych Paweł przypomina Koryntianom o ich przeszłych nawykach religijnych (patrz: Korynt – tło historyczne i kulturowe)
2. Wypowiada bardzo mocne stwierdzenie stanowiące punkt wyjścia do kwestii ‘rzeczy duchowych’: odwołuje się do jednoznaczności tego, co wydarza się w Bożym świecie
 - w duchowej rzeczywistości słowa mają znaczenie i należy baczyć na to, co jest mówione;
 - tylko dlatego, że w zdaniu pojawia się imię Jezus, nie znaczy, że to stwierdzenie było powiedziane w Duchu Bożym
 - powaga problemu wiąże się z tym, że można nawet obrażać Boga twierdząc, że się przemawia w Duchu Bożym
 - tylko Duch Święty jest sprawcą duchowych wypowiedzi, oddają one chwałę Bogu, są jednoznaczne i zrozumiałe